

Pamokos „Rudens gėrybių pasakos. Ropė“ aprašymas

2 Klasė. Pasiekimų sritis A4.2, atitiktis etninės kultūros programos turiniui: Mokiniai seka pasakas be galo, gyvulines ir buitines pasakas, dainuoja liaudies dainas. Žaidžia spėjimo, dialoginius, dainuojamuosius vaikų žaidimus, kuria vaidinimus etnokultūrine tematika. Groja tradiciniais vaikų muzikos instrumentais.

Tema: „Rudens gėrybių pasakos. Ropė“

Tikslas: skatinti mokinius pažinti dainuojamas pasakas, jas mokėti pasakoti ir dainuoti.

Uždaviniai:

- Išmokti šokį „Ciceliukė Marceliukė“.
- Įsiminti pasakos „Ropė“ veikėjus.
- Išmokti pasakoti ir dainuoti pasaką „Ropė“.

Metodai: Pasakojimas, garso ir video medžiagos demonstravimas, individualus, grupinis darbas, dainavimas, refleksija.

Mokymo(si) priemonės: Skaidrės, multimedia.

Įvadinis žaidimas. Pamokos pradžioje mokiniai sustoja po keturi ar šešis į kelis ratelius sušokti šokį „Ciceliukė Marceliukė“. Pirmiausia išmokstami šokio žodžiai ir melodija:

Ci - ce - liu - ke Mar - ce - liu - ke, ką Jur - gu - tis vei - kia?
- Bul - ves sku - ta, gruč - kus lu - pa, va - ka - rie - nę kai - čia.

Ciceliuke Marceliuke,
Ką Jurgutis veikia?
: – Bulves skuta, gručkas lupa,
Vakarienę kaičia. :

Aiškinamasi ką reiškia žodis „gručkai“ (sietiniai, ropės). Mokomasi šokio judesių, dainuojama (+ grojama) ir šokama (CM).

Pagrindinė dalis

Menama mįslė. Žaliuoja, bet ne žolė, uodeguota, bet ne pelė? (Ropė)

Atspėkite ką veiksime pamokoje? Ekrane demonstruojamas animacinis filmukas „Pasaka apie ropę“ (AFP). Pasibaigus filmukui, mokytoja(-as) užduoda klausimą „Ką veiksime pamokoje?“. Mokiniai bando atspėti. Teisingas atsakymas – mokysimės dainuoti pasaką „Ropė“.

Pasaka „Ropė“ su dainavimu. Klausomasi pasakos „Ropė“ atlikimo (KSNM Nr. 17). Mokytoja(-as) užduoda klausimus:

1. Kas šioje pasakoje ne taip?
2. Kas pasodino ropę?
3. Ką pirmiausiai pakvietė išrauti ropės?
4. Išvardinkite pasakos veikėjus? Boba, Diedas, Vienkus, Dutkus, Tritkus, Ketkus, Petkus, Šeškus, Septus, Aštus, Detkus, Dešimakis, kas jie?
5. Etnokultūros sąsiuvinyje nupieškite ropę ir surašykite visus pasakos personažus.

Dainuojamos pasakos „Ropė“ mokymasis.

I etapas. Dar kartą klausomasi pasakos apie ropę atlikimo (PR). Ekrane demonstruojamas pasakos tekstas (DPI Nr. 110). Išrenkamas pasakos sekėjas. Dainuojamus intarpus mokiniai atlieka su mokytojos pagalba. Vėliau išrenkamas kitas pasakos sekėjas ir dar kartą visi kartu atlieka visą pasaką.

II etapas. Ekrane demonstruojami tik pasakos veikėjai: Boba, Diedas, Vienkus, Dutkus, Tritkus, Ketkus, Petkus, Šeškus, Septus, Aštus, Detkus, Dešimakis. Vėl išrenkamas kitas pasakos sekėjas ir visi kartu atlieka pasaką.

III etapas. Ekrane demonstruojamas paveikslėlis „Pasaka apie ropę“. Išrenkamas vėl kitas pasakos sekėjas, pasaka atliekama mintinai.

Užduotis. Išsirinkite vieną pasakos personažą – Vienkų, Dutkų, Tritkų, Ketkų, Petkų, Šeškų, Septų, Aštų, Detkų ar Dešimakį – ir jį nupieškite taip, kaip įsivaizduojate.

Baigiamoji pamokos dalis

Refleksija. Mokiniam užduodamas klausimas: kokie personažai dominuoja pasakoje „Ropė“? Mokiniai pasako kurį personažą pasirinko ir nupiešė.

Įsivertinimas. Mokiniai įsivertina šios pamokos žinių įsisavinimą:

- „Aš išmokau pasakoti ir dainuoti pasaką „Ropę“: jei išmoko – rodo nykštį, jei neišmoko – rodo mažąjį pirštuką.
- „Pamokoje aš jaučiausi“: puikiai – pirštų pagalba rodo širdutę, gerai – pirštų pagalba sujungia du nykščius ir du smilius, nelabai gerai – sujungia du mažuosius pirštukus.

Pasiekimų lygiai:

Slenkstinis (1)	Patenkinamas (2)	Pagrindinis (3)	Aukštesnysis (4)
Mokytojo padedamas dalijasi įspūdžiais apie pasakos „Ropė“ veikėjus. Išvardija vieną / du pasakos veikėjus. (A1.3.1).	Dalijasi įspūdžiais apie pasakos „Ropė“ veikėjus. Išvardija kelis pasakos veikėjus, mėgina juos apibūdinti (A1.3.2).	Dalijasi įspūdžiais pasakos „Ropė“ veikėjus. Išvardija bent aštuonis pasakos veikėjus ir juos apibūdina (A1.3.3).	Dalijasi įspūdžiais apie pasakos „Ropė“ veikėjus. Išvardija visus pasakos veikėjus, juos apibūdina, paaiškina savo nuomonę (A1.3.4).

Užduoties įgyvendinimo ir pasiekimų lygiai:

A1.3.1 Mokinė,-ys mokytojo padedamas dalijasi įspūdžiais apie pasakos „Ropė“ veikėjus. Įvardija vieną / du pasakos veikėjus.

A1.3.2. Mokinė,-ys dalijasi įspūdžiais apie pasakos „Ropė“ veikėjus. Išvardija kelis pasakos veikėjus, mėgina juos apibūdinti.

A1.3.3 Mokinė,-ys dalijasi įspūdžiais apie pasakos „Ropė“ veikėjus. Išvardija aštuonis pasakos veikėjus ir juos apibūdina.

A1.3.4 Mokinė,-ys dalijasi įspūdžiais apie pasakos „Ropė“ veikėjus. Išvardija visus pasakos veikėjus, juos apibūdina, paaiškina savo nuomonę.

Ugdomos kompetencijos: Pažinimo, kūrybiškumo, emocinė ir sveikos gyvensenos, kultūrinė, komunikavimo.

Integraciniai ryšiai: pasaulio pažinimas, muzika, lietuvių kalba, dailė.

Vertinama: pagal A1.3 pateiktus pasiekimų lygius vertinama dainuojamos pasakos atlikimo užduotis.

Šaltiniai:

AFP – *Animacinis filmas „Pasaka apie ropę“*. Autorė Ukmergės kultūros centro organizuojamo Respublikinio moksleivių filmų festivalio „2blis019“ nominantė Angelika Barte (Ukmergės Antano Smetonos gimnazija), 2019. Prieiga internete: <https://www.youtube.com/watch?v=BAIvzH4jKwk> (žiūrėta 2024 09 10)

[Anotacija: animacinis filmukas „Pasaka apie ropę“ skurtas Ukmergės Antano Smetonos gimnazijos mokinės Angeliko Barte.]

KSNM – *Kodėl saulė naktį miega?*. CD. Parengė Lijana Šarkaitė-Viluma, Loreta Stoliarovienė. Vilnius, 2015.

[Anotacija: Kompaktinėje plokštelėje įrašyti įvairūs kūriniai, kurie paaiškina ir atsako kodėlčiuko amžiaus vaikų klausimus.]

DPI – *Pasakos su dainuojamaisiais intarpais*. Surinko ir parengė Jurgis Dovydaitis. Vilnius: Vaga, 1987, Nr. 110.

[Anotacija: Rinkinio sudarytojo surinktos pasakos su dainuojamais ar rečituojamais posmais, paskelbtos su melodijomis.]

PR – Pasaka „Ropė“, atlieka Lijana Šarkaitė-Viluma. Iš: Advento kalendorius 2022. Gruodžio 12 d. Vilniaus etninės kultūros centras. Prieiga internete: <https://www.youtube.com/watch?v=svcX5H1ncsY> (žiūrėta 2024 09 10)

CM – Šokis „Ciceliukė Marceliukė“. Šoka Vilniaus folkloro ansamblis „Poringės“. Prieiga internete: <https://www.youtube.com/watch?v=svcX5H1ncsY> (žiūrėta 2024 09 12)

Parengė Lijana Šarkaitė-Viluma

Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos muzikos mokytoja metodininkė